

UCHWAŁA NR XXXVIII/210/18
RADY POWIATU W BRZOSZOWIE
z dnia 9 marca 2018 r.

w sprawie uchwalenia „Powiatowego programu oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na 2018r.”

Na podstawie art. 4 ust.1 pkt. 3, art. 12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1868 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 4 pkt. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r. poz. 1390), uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Powiatowy program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie na 2018 r.” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Brzozowskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Henryk Kozik
Henryk Kozik

Z a ł ą c z n i k
do Uchwały Nr XXXVIII/210/18
Rady Powiatu w Brzozowie
z dnia 9 marca 2018r.

Powiatowy program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób
stosujących przemoc w rodzinie
na 2018 rok

Brzozów, 2018 rok

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP _____	2
II. PODSTAWA PRAWNA _____	4
III. CELE I REZULTATY _____	5
IV. REALIZACJA PROGRAMU _____	6
V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU _____	11
VI. MONITORING I EWALUACJA _____	12

I. WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 2 ust.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r. poz. 1390) przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra najbliższych członków rodziny lub innych osób wspólnie zamieszkających lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Powołana wyżej ustawa nakłada na organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, określając zakres pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy oraz zadania w zakresie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Programy oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie stanowią integralną część systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz powinny uzupełniać różne formy interwencji podejmowanych wobec sprawców . Przy czym należy podkreślić pomocniczą a nie zasadniczą rolę tych programów. Podstawową rangę w przeciwdziałaniu przemocy domowej przypisuje się bowiem interwencji karno- administracyjnej. Programy dają jednak osobom stosującym przemoc możliwość naprawy własnego zachowania bez konieczności zastosowania bardzo surowych kar wynikających z przepisów prawa.

Program jest więc formą oddziaływania na sprawców w celu nauczania ich samokontroli, kształtowania u nich postaw partnerstwa i szacunku wobec bliskich oraz odpowiedzialności za popełnione czyny przemocowe. Niejednokrotnie, osoby stosujące przemoc w ogóle nie podejmują próby kontrolowania zachowań agresywnych a odpowiedzialność za ich występowanie przerzucają na ofiary. Osoby stosujące przemoc z reguły starają się znajdować uzasadnienie, usprawiedliwienie dla aktów przemocy. Szczególnie dotyczy to zaprzeczenia własnej odpowiedzialności za wyrządzone szkody i obarczania odpowiedzialnością ofiary.

Z danych, uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Brzozowie wynika, że w okresie styczeń – listopad 2017r. na 628 interwencji domowych 94 interwencji dotyczyło przemocy w rodzinie. W 93 przypadkach sprawcami przemocy byli mężczyźni a w 4 kobiety. Podczas prowadzonych interwencji ustalono iż 63 (63-M) sprawców przemocy było pod wpływem alkoholu. Trudno oszacować ilość przypadków przemocy, które nie zostały odnotowane przez służby do tego powołane. Skala przemocy może mieć zatem większy zasięg niż dane policji. Doświadczenie przemocy wywołuje wiele psychologicznych mechanizmów powodujących usprawiedliwianie sprawców, szukania winy w sobie, przez co proces uwidocznienia przemocy jest długotrwały i nieujawniany często przez wiele lat.

Podstawowym celem działań jest zatem powstrzymanie sprawców i zakończenie przemocy w rodzinie. Niniejszy program to jeden ze sposobów oddziaływania na osobę stosującą przemoc w rodzinie. Uczestnictwo w programach i uświadomienie sobie przez sprawcę szkodliwości jego dotychczasowych działań może wpłynąć na eliminację zachowań przemocowych, a także na podniesienie bezpieczeństwa osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz utrzymanie ich więzi rodzinnych.

Założenia do tworzenia niniejszego programu opierają się na aktualnym stanie wiedzy na temat przemocy domowej i prowadzą do stwierdzenia, że:

- przemoc domowa jest wyuczonym zachowaniem, które przynosi zyski i straty dla sprawcy,
- przemoc domowa jest tolerowana i wzmocniana przez postawy i poglądy wielu ludzi, często zakorzeniona jest we wzorach postępowania przekazywanych z pokolenia na pokolenie,
- przemoc domowa jest szkodliwym i raniącym nadużywaniem siły i władzy oraz dążenia do kontrolowania małżonka, partnera, dziecka lub sytuacji rodzinnej,
- można oduczyć się stosowania przemocy, nigdy nie należy godzić się na przemoc i rezygnować z jej powstrzymania,
- stosowanie przemocy w żadnym przypadku nie może być usprawiedliwiane stwierdzeniem, że było skutkiem prowokacji ze strony ofiary,
- korzenie przemocy domowej tkwią w stereotypach kulturowych i obyczajowych, dotyczących płci, rasy, orientacji seksualnej, które usprawiedliwiają dyskryminację jednostek i grup społecznych,
- za stosowanie przemocy domowej odpowiedzialność moralną i prawną ponosi wyłącznie sprawca.

Powiatowy program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie na rok 2018 został opracowany w celu zwiększenia skuteczności działań mających na celu minimalizowanie skutków zjawiska przemocy w rodzinie.

Program został opracowany zgodnie z wytycznymi do tworzenia modelowych programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

II. PODSTAWA PRAWNA

Podstawę prawną do opracowania i realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie stanowi art. 6 ust. 4 pkt.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r. poz. 1390) , zgodnie z którym do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności opracowanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Pozostałe akty prawne to:

- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 przyjęty uchwałą Rady Ministrów Nr. 76 z dnia 29 kwietnia 2014r. (M.P. poz.445);
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie , kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. z 2011r. Nr 209, poz. 259);
- Ramowy Program Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie przyjęty uchwałą Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie Nr.325/7718/14 z dnia 25 lutego 2014r.;
- Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Brzozowskim na lata 2016-2020 przyjęty uchwałą Rady Powiatu w Brzozowie Nr XIV/81/2015 z dnia 21 grudnia 2015r.

III CELE I REZULTATY PROGRAMU

1. CEL GŁÓWNY PROGRAMU :

Zmiana postaw i zachowań osób stosujących przemoc, która zmniejszy ryzyko dalszego stosowania przemocy oraz zwiększy zdolność osób stosujących przemoc do samokontroli agresywnych zachowań i do konstruktywnego współżycia w rodzinie.

2. CELE SZCZEGÓŁOWE :

- Powstrzymanie osoby stosującej przemoc w rodzinie przed dalszym stosowaniem przemocy.
- Rozwinięcie u osoby stosującej przemoc umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie.
- Kształtowanie u osób stosujących przemoc umiejętności w zakresie wychowania dzieci bez używania przemocy w rodzinie.
- Uznanie przez osobę stosującą przemoc w rodzinie swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy.
- Zdobycie i poszerzenie wiedzy przez osoby stosujące przemoc na temat mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie.
- Zdobycie umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy.
- Uzyskanie informacji przez sprawców przemocy o możliwościach korzystania z działań interwencyjnych, pomocowych, terapeutycznych i psychoterapeutycznych.

3. ZAMIERZONE REZULTATY :

- Uświadomienie uczestnikom programu czym jest przemoc.
- Nabycie umiejętności konstruktywnego wyrażania uczuć, rozwiązywania konfliktów, partnerskiego współżycia w rodzinie.
- Nabycie wiedzy na temat form i sposobu korzystania z pomocy innych.
- Uzyskanie wiedzy na temat alternatywnych sposobów eliminowania agresji przez uczestników programu.
- Właściwe stosowanie metod wychowawczych wobec dzieci.
- Zwiększenie samokontroli złości/agresji u osób stosujących przemoc w rodzinie, poszerzenie ich świadomości na temat skutków własnych działań .

IV. REALIZACJA PROGRAMU

Realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy w 2018r. odbywać się będzie w formie sesji indywidualnych i grupowych.

Sesje indywidualne będą miały na celu dokonanie diagnozy osobowości oraz stanu psychicznego kandydata, rozpoznanie indywidualnej sytuacji uczestnika, rozpoznanie uzależnień, ustalenie czy kandydat na uczestnika projektu aktualnie stosuje przemoc- liczba godz. przypadających na uczestnika stanowi 2 godziny.

Sesje grupowe odbywać się będą raz / dwa razy w tygodniu w godzinach popołudniowych po 4 godziny każda (15 spotkań). Podzielone będą na bloki tematyczne dostosowane do możliwości i poziomu uczestników. Wyżej przedstawiony rozkład może ulec zmianie w porozumieniu z Kierownikiem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Brzozowie.

Planowane zajęcia grupowe będą mieć charakter psychoedukacyjny z elementami terapii.

W części edukacyjnej program skoncentrowany będzie na przekazaniu szeroko pojętej wiedzy na temat zjawiska przemocy, komunikacji interpersonalnej, zachowań agresywnych, uzależnienia od alkoholu, prawidłowych relacji w rodzinie, postaw rodzicielskich, agresywnych zachowań, zastępowania zachowań agresywnych zachowaniami akceptowanymi społecznie, radzeniem sobie ze stresem.

Część korekcyjna ukierunkowana będzie na zdobycie praktycznych umiejętności niestosowania przemocy, radzenie sobie ze złością, umiejętność rozpoznawania u siebie wyzwalaczy agresji i zastępowania jej zachowaniami społecznie akceptowanymi oraz naukę konstruktywnego rozwiązywania konfliktów a także korzystania ze społecznego wsparcia.

Przewidywana liczba godzin spotkań na jednego uczestnika programu wynosić będzie 62 godziny. Program kierowany jest maksymalnie do 10 osób.

Realizacja programu odbywać się będzie w systemie zamkniętym, nie przewiduje się dołączenia w trakcie realizacji cyklu zajęć nowych osób.

Szczegółowy zakres tematyczny oddziaływań edukacyjno-korekcyjnych oraz rozpoznanie diagnostyczne uczestników zostaną przygotowane i opracowane każdorazowo przez prowadzących.

Zaleca się aby zajęcia prowadzone były przez 2 osoby odmiennej płci przygotowane do pracy z osobami stosującymi przemoc.

Zajęcia prowadzone będą metodami aktywnymi (dyskusje, prace w parach, odgrywanie scenek itp.) dzięki którym uczestnicy zajęć będą mieli możliwość aktywnego uczestnictwa w zajęciach, swobodnego wypowiedzenia swojego zdania, a co za tym idzie zaangażowania w przebieg zajęć.

Zajęcia będą miały formę działań psychologicznych, edukacyjnych i socjalizacyjnych, ukierunkowanych na taką zmianę postaw i zachowań osób stosujących przemoc, która zmniejszy

ryzyko dalszego stosowania przemocy oraz zwiększy ich zdolność do samokontroli agresywnych zachowań, a tym samym do konstruktywnego współżycia w rodzinie.

1. ADRESACI PROGRAMU :

- sprawcy skazani za czyny związane ze stosowaniem przemocy w rodzinie,
- odbywający karę pozbawienia wolności w zakładach karnych,
- sprawcy skazani za czyny związane ze stosowaniem przemocy, wobec których sąd zawiesił warunkowo wykonanie kary, zobowiązując ich do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym,
- sprawcy przemocy uczestniczący w terapii uzależnienia od alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających albo środków zastępczych, dla których oddziaływanie korekcyjno – edukacyjne mogą stanowić uzupełnienie podstawowej terapii,
- osoby skierowane z procedury „Niebieskiej Karty”,
- osoby zgłaszające się do uczestnictwa w programie w wyniku innych okoliczności.

W programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych nie mogą uczestniczyć osoby, których stan psychiczny wyklucza osiągnięcie celu programu, w szczególności osoby:

- upośledzone umysłowo,
- chore psychicznie,
- z poważnymi zaburzeniami psychicznymi.

Zgłoszenie kandydatów do programu nastąpi w ramach współpracy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Brzozowie z instytucjami i organizacjami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie (zespołami interdyscyplinarnymi, ośrodkami pomocy społecznej, sądami – zespołami służby kuratorskiej, prokuratorami, komisjami ds. rozwiązywania problemów alkoholowych , policją). Ogłoszenie o prowadzonym naborze do programu umieszczone zostanie także na stronie internetowej PCPR w Brzozowie .

2. WARUNKI/ REGUŁY UCZESTNICTWA W PROGRAMIE.

- 1) Pomyślna kwalifikacja uczestnika, poprzedzona wywiadem;
- 2) Zakwalifikowanie do programu pod warunkiem uznania przez kandydata faktu stosowania przemocy w rodzinie;
- 3) Pisemna zgoda i zobowiązanie się do przestrzegania regulaminu programu;
- 4) Przed przystąpieniem do zajęć - podpisanie przez uczestnika kontraktu, zawierającego m.in.:
 - formalne wymogi systematycznej obecności na zajęciach wraz z określeniem sankcji za uchylanie się od udziału w programie,
 - zobowiązanie do powstrzymywania się od stosowania przemocy wobec członków rodziny

oraz innych osób,

- uznanie odpowiedzialności za stosowaną przemoc,
 - zobowiązanie do powstrzymania się od spożywania napojów alkoholowych oraz środków psychoaktywnych wszystkich uczestników, w tym również osób, które odbyły leczenie odwykowe,
 - zobowiązanie do bezpiecznego i zgodnego z zasadami współżycia społecznego zachowania w trakcie uczestnictwa w zajęciach,
 - zgodę na przetwarzanie danych osobowych do celów realizacji programu (przetwarzanie danych osobowych pod kontem wymiany informacji pomiędzy instytucjami zajmującymi się pomaganiem rodzinie, kontaktu osób prowadzących program z rodziną uczestnika w tym z osobami poszkodowanymi, monitoringu funkcjonowania uczestnika w relacjach rodzinnych po zakończeniu udziału w programie – do 3 lat od zakończenia zajęć).
- 5) Wobec osób, których uczestnictwo w programie związane jest z decyzją sądu, policji lub prokuratury stosuje się powiadomienie tych organów o :
- przystąpieniu sprawcy przemocy do programu,
 - każdej sytuacji uchylania się od udziału w programie,
 - zakończeniu uczestnictwa w programie.
- 6) W stosunku do uczestników programu, którzy przekroczą zasady i reguły programu wyciągane będą konsekwencje zaproponowane przez instytucje kierujące i zapisane w kontrakcie.

W ramach pracy z osobą stosującą przemoc w rodzinie, w ramach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych konieczne jest dokonanie rozpoznania diagnostycznego, które powinno obejmować m.in. takie zagadnienia jak:

1) rozpoznanie wstępne:

- rzeczywiste okoliczności skierowania do programu,
- określenia czy kandydat na uczestnika programu aktualnie stosuje przemoc,
- najgroźniejsze i typowe formy oraz okoliczności przemocowych zachowań,
- aktualna sytuacja rodzinna i zawodowa,
- cechy osobiste sprawcy przemocy istotne dla pracy korekcyjnej.

2) rozpoznanie pogłębione

- historia relacji, w których występuje przemoc oraz poprzednich związków,
- historia interwencji związanych z przemocą, historia pomocy medycznej i psychoterapeutycznej w zakresie zaburzeń psychicznych,
- doświadczenia związane z nadużywaniem alkoholu i narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych,
- historia agresywnych i przemocowych zachowań w innych sytuacjach życiowych,
- kontakty z wymiarem sprawiedliwości,

- historia edukacyjno-zawodowa,
- charakterystyka szczegółowa zachowań i postaw przemocowych.

3. PODMIOTY I OSOBY REALIZUJĄCE PROGRAM.

Realizatorem programu jest samorząd Powiatu Brzozowskiego, w imieniu którego działa Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Brzozowie zajmujące się :

- nadzorem nad realizacją programu,
- rekrutacją uczestników programu,
- obsługą finansową programu,
- prowadzeniem monitoringu i ewaluacją programu,
- pozyskiwaniem partnerów oraz współpracą z nimi w zakresie realizacji programu.

Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne, zgodnie z § 9 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. Nr 50, poz. 259), mogą być prowadzone wyłącznie przez osoby, które:

- ukończyły studia II stopnia na jednym z kierunków: psychologia, pedagogika specjalna, nauki o rodzinie, politologia, politologia i nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, resocjalizacji lub pracy socjalnej albo na innym kierunku uzupełnionym studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki, resocjalizacji,
- posiadają zaświadczenie o ukończeniu szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w wymiarze co najmniej 100 godzin, w tym w wymiarze 50 godzin w zakresie pracy z osobami stosującymi przemoc w rodzinie,
- mają udokumentowany co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Osoba odpowiedzialna za realizację spotkań indywidualnych będzie zobowiązana do:

- przeprowadzenie indywidualnej diagnozy osób biorących udział w programie,
- podpisania z każdym z uczestników programu, akceptacji reguł uczestnictwa w programie,
- sporządzanie sprawozdania z każdej indywidualnego spotkania,
- prowadzenia listy obecności.

Osoba odpowiedzialna za realizację zajęć grupowych (edukacyjnych- korekcyjnych) będzie zobowiązana do:

- prowadzenia listy obecności,

- sporządzenia sprawozdania dotyczącego oceny postępów osób uczestniczących w zajęciach,
- prowadzenia dokumentacji zajęć, w którym należy ująć : termin spotkania, temat zajęć , podpisy osób prowadzących zajęcia).

4. MIEJSCE REALIZACJI PROGRAMU.

Zajęcia będą realizowane w budynku Starostwa Powiatowego w Brzozowie, ul. 3-go Maja 51, 36-200 Brzozów, w godzina popołudniowych , w sali 37. Sala w której będą prowadzone zajęcia znajduje się poza miejscem udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie. W związku z tym nie zachodzi prawdopodobieństwo spotkania się osoby poszkodowanej i stosującej przemoc domową.

V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Na realizację zadań programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych przeznaczone będą środki:

- o których mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 roku , poz.1390),
- innych potencjalnych źródeł zewnętrznych.

Planowanie wydatków następuje na poziomie powiatu rokrocznie, a realizacja programu uzależniona jest od wysokości środków przekazanych samorządowi powiatowemu z budżetu państwa na ten cel .

VI. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Realizacja programu jest ściśle związana z działaniami monitorującymi – kontrolnymi, które stanowią część nadzoru na jego realizację.

Celem monitoringu jest określenie efektywności i zasadności prowadzonych działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie skierowanych do sprawców w trakcie trwania programu. Celem ewaluacji jest ocena programu pod kątem zrealizowanych celów, działań i efektywności. Sposób i formy ewaluacji programu będą prowadzone przez realizatora (PCPR) i będą dostosowane do zmieniających się potrzeb wynikających z realizacji działań w programie.

Monitoring co do zmian postaw przemocowych prowadzony będzie przez osoby realizujące oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne w trakcie realizacji programu (raport z badań ewaluacyjnych). Natomiast ocenę jakości zajęć realizowanych w programie (np. ocena korzyści uczestnictwa w programie, proponowanych treści, sposobu prowadzenia zajęć itp.) przeprowadzi PCPR. Do 3 lat po zakończeniu realizacji programu będzie prowadzony monitoring zachowań sprawców. W tym celu konieczny będzie kontakt z uczestnikami programu oraz osobami i instytucjami pod których opieką pozostają (np. pracownicy socjalni, kuratorzy) w celu oceny postaw i zachowań uczestników. Monitorowanie sytuacji rodzin sprawców przemocy w rodzinie będzie w związku z powyższym prowadzone w odstępnie sześciomiesięcznym od zakończenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych. Monitoring będzie prowadzony wobec osób, które zakończą oddziaływanie w ramach programu i wyrażą pisemną zgodę na podejmowanie działań monitorujących ich sytuację oraz sytuację ich rodzin.

PRZEWODNICZĄCY RADY
Henryk Kozik
Henryk Kozik